

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ**

Іван ГРИЩЕНКО

березня 2025 р.

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

**для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності В2 «Дизайн»,
освітня програма «Дизайн одягу»**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету дизайну

від «20» березня 2025 р.
протокол № 11

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
мистецтва та дизайну костюма

від «19» березня 2025 р.
протокол № 10

Київ 2025

ВСТУП

Мета творчого конкурсу – перевірка рівня володіння вступником певними навичками в галузі композиції та формоутворення в сфері дизайну одягу, ступеня усвідомлення та осмислення умов того чи іншого творчого завдання і використаних засобів для його вирішення.

Для вступу на навчання за спеціальністю В2 «Дизайн», освітньою програмою «Дизайн одягу» проводиться творчий конкурс зі **спецкомпозиції**.

Конкурсне завдання є комплексним і вимагає поетапного вирішення поставлених завдань. Завдання демонструє первинні навички композиції, рисунка, виявляє рівень підготовки, просторове мислення, природний хист і художній смак вступника.

Мистецтво та дизайн, як форма суспільного пізнання, являє собою художньо-образне відображення життя. Відображаючи оточуючий світ, дизайнер одночасно втілює у витворах мистецтва свої думки, почуття, естетичні ідеали, дає оцінку явищам життя, висловлює своє розуміння світу. Для створення художнього образу треба володіти вмінням виконання начерків, замальовок, етюдів, ескізів. Необхідним є розвиток образного та просторового мислення, уяви, спостережливості, вміння композиційними засобами правдиво відтворювати натуру, передавати її конструктивні, об'ємні, матеріальні, просторові та тонально-колеристичні якості.

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Для виконання творчих робіт необхідне ознайомлення з теоретичними питаннями композиційної грамоти, закономірностями світлотіні, правилами передання на зображувальній площині об'єму, матеріалу та простору. Необхідно зобразити композиційний устрій відтворюваного образу чи асоціативного костюма, узгоджене співвідношення між його частинами.

Вступник повинен володіти прийомами композиційної грамоти, мати практичні навички їх реалізації в рисунку (ескізі): бачити пропорції, перспективні зміни, конструктивно будувати зображення та розташовувати його на площині, володіти світлотіньовою ліпкою об'ємної форми костюма, вміти виконувати асоціативну композицію, в якій предмети зображуються у світлоповітряному середовищі.

Задум дизайнера базується на різноманітних зображувальних засобах: об'ємі, матеріальності, просторі, колориті. Зображення тривимірного простору на площині здійснюється за допомогою перспективної та конструктивної побудови предметів. Матеріальність форм об'єктів, що зображуються, передається на площині характером світлотіні, тональних та кольорових відмінностей.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦКОМПОЗИЦІЯ

Спецкомпозиція – вступне випробування поводить у відповідності до завдань освітньої програми «Дизайн одягу», за обраними варіантами. Головними вимогами є: грамотне володіння основами асоціативного мислення та графічного дизайну, правильне використання засобів графічної виразності, композиційних прийомів та художніх матеріалів. Графічне відтворення завдання вимагає правильного вибору графічної мови, яка найбільш повно буде передавати задум дизайнера, розкривати зміст, образність, форми та композицію предметів та моделей одягу. Характерною ознакою графічної техніки є побудова зображення за допомогою ліній, плям та їх сполучень, а також використання локальних кольорових площин.

Варіюючи відношення графічних засобів, використовуючи лаконічні контрасти білого та чорного, або найтонші переходи плям та ліній різної інтенсивності, можливо досягти найбільшої виразності. Графічні засоби дають можливість відчуті і таку властивість поверхні предметів, як фактуру (гладку, жорстку, блискучу, прозору).

При виконанні графічних ескізів в завданні зі спецкомпозиції можуть бути використані різні графічні техніки: лінеарне або плямове подання рисунку, аплікація з використанням кольорового паперу, монохромне або поліхромне вирішення. Виконанню графічних ескізів одягу передують пошук варіантів подання у вигляді форескізів, за якими виконується чистова графічна композиція.

Графічне вирішення композиції може бути різноманітним: лінеарна графіка, яка підкреслює переваги та характер об'ємної форми, плямова графіка, яка підсилює гостроту форми, виразність силуету та окремих деталей. Сполучаючи лінії та плями можливо досягти безкінечної різноманітності графічних вирішень.

Засоби зображення: лінеарні або лінеарно-плямові графічні техніки, аплікація. Колористичне вирішення: ахроматичне та поліхромне. Друга частина завдання передбачає виконання та компоновку в аркуші варіантів тематичних проєктних композицій – образно виразних ескізів костюма за асоціативними ознаками, у відповідності до обраної тематики (за варіантами). В процесі виконання завдання слід звернути увагу на такі вимоги:

- правильна передача та підкреслення характеру, пластики предметів та фігур;
- визначення пропорцій, характеру руху, статичності або динамічності;
- образне вирішення фактури матеріалів за допомогою різноманітних прийомів та технік графічного зображення;
- визначення світлового та кольорового змісту графічної композиції;
- орнаментальна виразність та характерність композиції;
- досягнення єдності частин композиції та виділення композиційного центру.

Девіз варіанту виступає як інспіруюче джерело творчості, при вирішенні образно-художнього завдання побудови композиції та моделей асоціативного

костюма. Під час виконання завдання слід звернути увагу на правильне відображення образного змісту, закладеного в девізі, використовуючи для вираження його емоційного сприйняття такі засоби: характер форми, пропорції, перспективу, ритмічну, фактурну та орнаментальну організацію, колорит, позу та жест в трактуванні фігури людини.

Тривалість творчого конкурсу зі спецкомпозиції – 4 академічних години. Матеріали для виконання завдання: папір, туш, олівці, акрил, акварель, гуаш, темпера, кольоровий папір (за вибором вступника). Формат завдання: 2 аркуші паперу формату А-3.

Після перегляду робіт за результатами творчого конкурсу приймальна комісія допускає вступника до участі у конкурсі.

Приклад виконання екзаменаційних завдань представлено в додатку А.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

1. Бондар Л. Illustration in Ukraine. Київ: CP Publishing, 2021. 208 с.
2. Бразелл Д., Девіс Д. Як зрозуміти ілюстрацію. Київ: ArtHuss, 2019. 176 с.
3. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
4. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 02: Дизайнерське дослідження. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
5. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
6. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи. Київ: ArtHuss, 2020. 262 с.
7. Етвуд Р. Життя з візерунком. Колір, текстура та принти у вашій домівці. Київ: ArtHuss, 2021. 288 с.
8. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
9. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.
10. Печенюк Т. Кольорознавство. Львів: Грані-Т, 2009. 191 с.
11. Прищенко С.В. Кольорознавство: навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доповн. Київ: Кондор, 2018. 436 с.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Спеціальність В2 «Дизайн» Освітня програма «Дизайн одягу»

1. Виконати та закомпонувати в аркуші варіанти композицій за асоціативним принципом за заданою темою, що складається з набору геометричних елементів: квадрат, прямокутник, трапеція, трикутник, круг, еліпс: 3-4 варіанти композицій в **ахроматичній гамі** (білий, сірий, чорний) та 3-4 варіанти композицій в **хроматичній гамі**.

В процесі виконання завдання необхідно звернути увагу на виразність відображення асоціативних принципів у створенні монокомпозиції, на гармонію кольорових сполучень та тональних відношень.

Засоби зображення: лінійні або лінійно-плямові графічні засоби, акварельна техніка, графічні засоби, аплікація.

Матеріали: папір, туш, акварель, гуаш, кольоровий папір.

Формат аркуша – А3.

Час виконання завдання – 2 академічні години.

2. Виконати та закомпонувати в аркуші варіативний ряд пошукових фор-ескізів (3 пропозиції) асоціативної композиції костюма за запропонованим девізом в колористичному варіанті.

Девіз виступає як інспіруюче джерело творчості, при вирішенні образно-художнього завдання побудови композиції костюма. Під час виконання завдання слід звернути увагу на адекватне відображення образного змісту, закладеного в девізі, використовуючи для вираження його емоційного сприйняття, в ескізах моделей костюма на фігурі людини, такі засоби: форму та колір костюма, його ритмічну, фактурну та орнаментальну організацію, позу та жест в трактуванні фігури людини.

Завдання виконується в хроматичній гамі.

Засоби зображення: лінійні або лінійно-плямові графічні засоби, аплікація.

Матеріали: папір, туш, акварель, гуаш.

Формат аркуша – А3.

Час виконання завдання – 2 академічні години.

Варіанти виконання завдання зі спецкомпозиції:

1 СК СВЯТО ЯРМАРОК	2 СК ПОЛІТ МЕТЕЛИК	3 СК ВАЖКІСТЬ ТЮЛЬПАН	4 СК ЗДАВЛЕННЯ КАШТАН
5 СК ЗЛІТ ПТАХ	6 СК СМУТОК ТЕАТР	7 СК НАРОСТАННЯ КУКУРУДЗА	8 СК ЛЕГКІСТЬ ЛІЛЕЯ
9 СК НІЖНІСТЬ ТРОЯНДА	10 СК КОЛЮЧІСТЬ КАКТУС	11 СК СКАЧУВАННЯ ПИСАНКИ	12 СК НЕСПОКІЙ РИБКА
13 СК ВЕЛИЧ УКРАЇНА	14 СК СПОКІЙ МУШЛЯ	15 СК РАДІСТЬ КАРНАВАЛ	16 СК АГРЕСІЯ ЯЩІРКА
17 СК ГРУБІСТЬ ЖУК	18 СК М'ЯКІСТЬ БДЖІЛКА	19 СК ПАДІННЯ ЯБЛУКО	20 СК ЗАГЛИБЛЕННЯ КОСМОС

5. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧИХ РОБІТ

Специфіка проведення та оцінювання творчих робіт полягає в тому, що результатом повинна бути завершена творча робота.

У переважній більшості випадків при оцінюванні творчого потенціалу особистості вступника враховуються лише параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат. Однак, людська особистість – цілісне поняття, в якому всі компоненти взаємопов'язані. Тому оцінювання результату вступного випробування не може відбуватися як накопичення балів, творча робота повинна бути оцінена в комплексі як системний та завершений твір.

При оцінці творчих робіт вони аналізуються з позицій виразності, логічного завершення та естетичної доцільності, з точки зору відповідності сучасним вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт.

Рівні виконання фахового вступного випробування відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Після перегляду робіт за результатами творчого конкурсу приймальна комісія допускає вступника до участі у загальному конкурсі. Особи, які отримали менше 100 балів за іспит, не допускаються до участі в конкурсі.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИХ КОНКУРСНИХ РОБІТ

Максимальна оцінка за виконання вступної конкурсної роботи зі спецкомпозиції складає 200 балів за умови виконання всіх вимог, відсутність яких оцінюється зняттям балів за такою шкалою:

1.	Порушення або неповна відповідність варіанту та вимог завдання у вирішенні моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 15 балів
2.	Відсутність асоціативних аналогій у вирішенні моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 15 балів
3.	Недостатня передача асоціативного зв'язку в елементах формоутворення композиції завдання	Знімається до 10 балів
4.	Недостатнє володіння навичками стилізації форми моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 10 балів
5.	Невірне вирішення колористичних асоціацій та відсутність колористичної гармонії у вирішенні моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 15 балів
6.	Порушення в пропорційній побудові композиції	Знімається до 10 балів
7.	Недостатнє володіння пропорційними та ритмічними закономірностями побудови форми в моно- або багатофігурній композиції	Знімається до 15 балів
8.	Невірне визначення ступеня статичності або динамічності в побудові форм у вирішенні моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 10 балів

9.	Відсутність цілісності композиції та виділення композиційно-психологічного центру у вирішенні монокомпозиції або 3-х фігурної композиції	Знімається до 10 балів
10.	Відсутність співузгодженості елементів композиції, недостатній ступінь контрастних та нюансних акцентів у вирішенні моно- або багатофігурної композиції	Знімається до 15 балів
11.	Недостатнє володіння навичками зображення фігури людини та елементів костюма у вирішенні 3-х фігурної композиції в костюмі	Знімається до 10 балів
12.	Відсутність елементів орнаментальної побудови композиції, невірний взаємозв'язок форми та орнаментального наповнення	Знімається до 10 балів
13.	Порушення законів пропорціонування фігури людини в побудові форми костюма	Знімається до 10 балів
14.	Недостатній рівень передачі образності композиційного завдання	Знімається до 10 балів
15.	Невірне компонування завдання в аркуші заданого формату	Знімається до 10 балів

Програма Творчого конкурсу для вступу за спеціальністю В2 «Дизайн», освітньою програмою «Дизайн одягу», розглянута на засіданні Приймальної комісії Київського національного університету технологій та дизайну.

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А

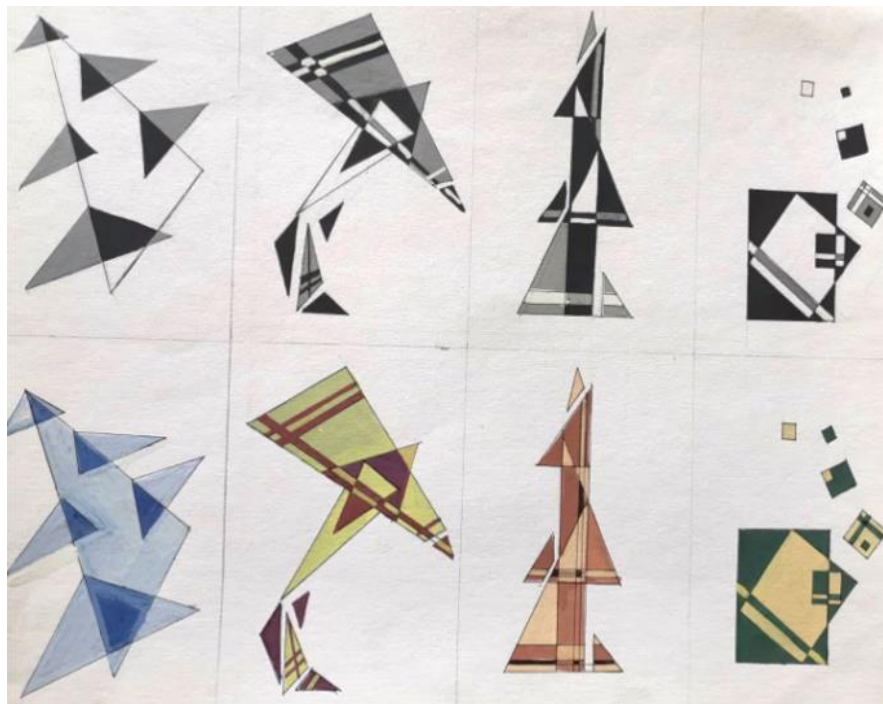

Рис. А.1. Приклад виконання екзаменаційного завдання 1

Рис. А.2. Приклад виконання екзаменаційного завдання 2